

..הם רצו עולם אחר. הם אהבו את כולם. אך לאט-לאט זה הפך אופנה. ונכנסו לתנועה הגורמים המרעילים..."

המחזה "ילדי קנדי" הוא מיוחד במינו. גיבורו אינו אדם, אלא תקופה שלמה - שנות ה'60, שחלו עם עלייתו של ג'ון קנדי לכס הנשיאות, ושנסתיימו בשקיעתה של ארצות-הברית ככוכב של וייאטנאם ופרשת ווטרגייט.

גם צורת המחזה היא מיוחדת. בבאר ניו-יורק מרופט מזדמנים יחד המישה טיפוסים, שכל אחד מהם מסמל מרכיב אחד של התקופה: ואנדה, אשה אמורה ומכוונת שכל חייה מתמקדים בסגירה לפזחן של קנדי (מרים גבריאלי); רונה, ביטניקית שהשתתפה בכל ההפגנות למען השוויון והשלום (גילה אלמגור); קארלה, נערת-יוהר שרצתה

"בשבילי זהו ערים"

לא-נודמלי!"

ושינגטון, ב-28 באוגוסט 1963. זה היה המיצעד הגדול הראשון למען השוויון. הכל ציפו שיקרה משהו. ההכנה היתה שאם נתנהג כמו שצריך, ולא תהיה אלימות, הכל יעבור בסדר. יאמינו לנו שאנחנו יכולים לעשות את הכל בלי אלימות. היתה הסברה בכל מקום. כשהגיע יום המיצעד נסענו לווינגטון. אסור היה לנו כסטודנטים זרים, להשתתף בהפגנות, אבל לא יכולנו להישאר בבית. נסענו לווינגטון.

רונה: "כך ניראו הנביאים!"

בא מין ילד קטן עם שערות מדובללות, ילד טוב ירושלים. זה היה בוב דילן.

לגיבעת הקאפיטול כדי לראות את ההכנות להפגנה. הכינו או את הבמות. יום לפני כן קיבלתי מיענקל'ה מצלמה, וצילמתי את הכל.

ב מיצעד היו רבע מיליון איש. זאת היתה אחת החוויות הכי מרגשות שלי. מעולם לא ראיתי קהל כזה גדול הולך יחד, שלובידיים. הם שרו שירים נהדרים, והיו צעירים וזקנים, גברים ונשים, שחורים ולבנים. היו בחורות ששמו עליהן כל מיני סמרטוטים עם סיסמאות, כמו "זכויות-אזרח לכל". כשמארתין לותר קינג דיבר, זה היה השיא. עמדתי על שפת הבמה, קרוב. היה ברור שזהו רגע שההיסטוריה תזכור לעולמים. היתה הרגשה שעומד איש שהוא יותר גדול מכולם. הוא לא היה רק מטיף. הוא היה גם שחקן. שלא ראיתי כמוהו מעולם. עוד יתחו את הגאום הזה בבית-ספר לשחקנים. מה שהוא עשה עם הקול שלו, זה היה כמו שאני מתארת לעצמי את הנביאים בתנ"ך. אם עד אז לא ידעתי איך נראה ומדבר נביא, עכשיו ידעתי. היום אחרי זה שידרה את הגאום של קינג, עם קלוידאפ של הסנים. כל החיים עמדו באותו יום בסימן החלום שלו. החלום שעליו הוא דיבר בנאום.

המישפט הזה היה בו משהו. הפסקתי לקרוא ואמרתי ליענקל'ה: "שמע את המישפט הזה, הוא כל-כך יפה! אהבים זה את זה ומתים לחיות". ככל שההפגנות במחזה מתקדמות, היתה לי ההרגשה שהייתי שם. **ואת חיות שם? איפה? מתי?** הייתי באמריקה בין 1963 ו-1965. היינו מקורבים לקבוצה של אינטלקטואלים יהודיים, שעמדה בראש התנועה למען שוויון זכויות הכושים, ביניהם פרופסור הארי מגידוב, הסופר יורי סול, ועוד. אצל יורי סול בבית, בארוחת-ערב, פגשתי מין רונה כזאת, מפגינה מן הדרום, כושית, שהביאו אותה לניו-יורק כדי שתלמד לקרוא ולכתוב מהר. היא היתה מנהיגה, היא השתתפה בהפגנות. היא תיארה איך טיפלו בהם באלותר חשמל. כשהייתי בניו-יורק, והיית אדם ער, והיתה לך סקרנות פוליטית, יכולת להבחין מה קורה בעצם. זאת היתה התחלה של תנועה. מן התנועה למען זכויות הכושים צמחה, לאחר-מכן, התנועה נגד מלחמת וייאטנאם. אמרתי לעצמי: זאת להתחלה. וזאת באמת היתה להתחלה. הטלוויזיה האמריקאית התייצבה בגלוי לצד התנועה הזאת, וכל הדיווחים של הטלוויזיה על ההפגנות, על ה-sit'ins, הראו שבאמת קורה משהו. **היית בהפגנות?** הייתי במיצעד הגדול של מארתין לותר קינג ל-

למה רונה, ולא קרלה?
כאשר שמעתי שתשחקי במחזה זה, הייתי בטוח, משום-מה, שתבחרו בתפקיד קרלה. די הופתעתי לראותך בתפקיד רונה, הבלתי-יוזי הרת. למה?
בשעתו שיחקתי את מאגי, במחזה לאחר הנפילה של ארתור מילר בקאמרי. זאת היתה, למעשה, דמותה של מארילין מונרו. מילר, שהיה בעלה, ניסה בעצם להוכיח שהוא לא אשם בזה שחיא נגמרה. כולם שאלו: איך זה שאיש כזה גדול לא היה יכול

הפסקתי לקרוא ואמרתי ליענקל'ה: שמע את המישפט הזה, הוא כל-כך יפה!

לעזור לה? נניח שהיא היתה מופרעת. הוא לא יכול היה לעזור לה? במחזה הזה הוא ניסה להסביר שמאגי היתה מועדת לפורענות הזאת, מפני שהיתה חולה, מעוררת מיסודיה, שזה בא לה מהאמא ומהסבתא. היה בה הרצון להרס עצמי. היא לא נתנה לאף אחד לעזור לה. היא הרסה אותו, ואת עצמה. הברירה היתה שניהם יטבעו, או שהוא יישאר בחיים וחיא לא.
שיחקתי את התפקיד הזה. מבין כל התפקידים שי שיחקתי עד היום, זהו התפקיד שרדך אותי, מעבר לשעות ההצגה.
אני לא מהשחקניות שכאשר היא משחקת מלכה, היא לא יכולה להוריד את פת-האשפה. כשאני מלכה על הבמה, אני מורידה את זה בגמר ההצגה. אבל בתפקיד הזה זה היה אחרת. אני, גילה, כמו שאני בנויה, נפשתי בתפקיד הזה עם כל מיני דברים שהשפיעו עלי. זה לא לטובתי דווקא. עד היום יש לי קירבה אינטימי לתפקיד הזה. אני לא יכולה להסביר את זה.
אבל קרלה היא לא מארילין. ואני, כשחקנית, מעניין אותי לעשות דברים שעוד לא עשיתי. אני רוצה להתמודד דווקא עם דברים שכל העולם חושב שהם לא כל-כך מתאימים לי. אם זה יותר קשה, אני רוצה להתמודד עם זה.